
TEŠKO JE BAVITI SE ONIM O ČEMU LJUDI NE ŽELE NI DA GOVORE NI DA SLUŠAJU

VERN BULOH

Razgovor vodila Tea Nikolić

Vern Buloh (1928) najpoznatiji je živi historičar seksualnosti, vodeći stručnjak za historiju prostitucije i kontracepcije, kao i jedan od najutjecajnijih analitičara historijskog razvoja stavova o seksualnosti, naročito o homoseksualnosti, transvestizmu i transseksualnosti u zapadnoj kulturi.

Od 1964. godine, kada je objavio prvu knjigu *Istorija prostitucije*, napisao je i uredio više od pedeset knjiga, uglavnom u saradnji sa suprugom Boni (1926–1996). Među njima su i *Sexual Attitudes: Myths & Realities* (1995), *Human Sexuality: An Encyclopedia* (1994) i *Women and Prostitution: A Social History* (1987). Objavio je više od dvesta naučnih radova i gotovo četiri stotine popularnih članaka. Predavao je na Kalifornijskom državnom univerzitetu u Northridžu i Njujorškom državnom univerzitetu. Nakon penzionisanja nastavio je da predaje kao gostujući predavač na Univerzitetu Južne Kalifornije.

Kada počinje istorija seksologije?

Mnogi medicinari pre devetnaestog veka uključivali su seksualnost u svoje diskusije a neki su pisali i posebne studije o tome. Postojale su takođe i erotske kolekcije (ili pornografske, ako želite) a početkom 18 veka veoma mnogo se negativno pisalo o masturbaciji. Postojali su i mnogi savetodavni priručnici, ali se malo toga može nazvati istraživanjem.

Istorija seksologije zapravo počinje u Nemačkoj od kraja devetnaestog veka. Izvestan broj lekara, uglavnom iz Berlina, smatrao je da je potrebno više sadržaja o seksualnosti u nastavnom planu. Ozbiljna istraživanja seksualnosti počela su s Ričardom fon Kraft-Ebingom osamdesetih godina XIX veka i tada je shvaćeno da su istorija (i antropologija) vredni izvori informacija. Ivan Bloh je na početku dvadesetog veka predložio da se ta nauka zove *Sexualwissenschaft* i smatrao je da je za nju ključan historijski pregled. Svoju glavnu historijsku studiju o pro-

stituciji nikada nije završio. U Engleskoj je Havelok Elis počeo da objavljuje svoje studije *Psihologija seksa* u više svezaka. On se, takođe, snažno oslanjao na istorijske podatke. Ponovo u Nemačkoj, čak i pre Kraft-Ebinga, neki istraživači homoseksualci započeli su proučavanje ovog pitanja tražeći u istoriji primere istopolnog seksa, a Karl Henrih Ulrich je objavio dvanaest kratkih knjiga na tu temu povezujući je sa svojom teorijom o homoseksualnosti. Magnus Hiršfeld, koji je pokušao da utiče na to da se promene nemački zakoni o homoseksualnosti, pod uticajem Bloha okrenuo se istoriji i književnosti kao izvorima. Iz knjiga i novina je sakupljao podatke o seksualnom ponašanju.

Nekoliko knjiga o istoriji seksualnosti napisano je u staroj Grčkoj i Rimu, kao i u hinduističkoj literaturi i u islamskim zemljama. Većina ovih knjiga je nestala kada su nacisti uništili Hiršfeldovu biblioteku. Posle rata, američki istraživači su, u većem broju, ušli na scenu prateći Alfreda Kinsija, ali je istorija seksualnosti bila uglavnom zanemarivana. Šezdesetih godina napisao sam o tome članak koji je često objavljivan, naglašavajući važnost istorijskih podataka, a 1976. godine napisao sam i knjigu *Sexual variance in society and history* koja se bavi istom temom. Neki drugi, kao što je Džon Bosvel, više su pisali o homoseksualnosti. Fuko je takođe počeo da piše o tome 1980, i on je homoseksualnost učinio modernom, iako se ja ne slažem s njegovim interpretacijama. On je u osnovi bio filozof a ne istoričar. Takođe je bio društveni konstrukcionista. Verovao je da određeni period u istoriji ima određenu "epistemu" ili stil razmišljanja, jedinstven i različit od svih do tada. U izvesnom smislu bio je reakcija

na Frojda i Marksa a, s druge strane, dokazivao je da svako doba ima svoje sopstvene definicije. Želeo je da svoja shvatanja ujedini u seriji svezaka ali je objavljena samo jedna, a poslednje dve publikacije koje je napisao o seksu uglavnom su zanemarivale njegova viđenja objavljena u uvodnoj svesci jer je na seks gledao više kao na pitanje moći. Ne slažem se s njim zato što ne verujem u "epistemu", smatram da se svaki vremenski period gradi na već postojećem. Ne možemo razumeti ideje o seksu današnje generacije ako ne znamo odakle te ideje dolaze, a mi na Zapadu i dalje smo pod snažnim uticajem hrišćanstva, naročito pod uticajem pisanja svetog Avgustina i starih crkvenih otaca, bili oni s Istoka ili sa Zapada. Ne započinjemo ništa novo već snažno vučemo prtljag nagomilane istorije oko koga moramo da se otimamo. Fuko je verovao da je homoseksualnost artefakt doba u kome je živio. Kako je nastao taj artefakt ili zašto, njega nije interesovalo – mene, dočim, to interesuje. Njegove poslednje dve sveske prilično se razlikuju od prethodnih i mislim da ih je mogao napisati ranije – imao bi sasvim drugačiju tačku gledišta.

Danas postoji mnogo teorija o seksu, brojne su teorije o homoseksualnosti, biseksualnosti, rodu itd. Velike su teorije o seksu one Sigmunda Frojda i, u izvesnom smislu, Mišela Fukoa, koga sam već pomenuo. Veliki deo Frojdove teorije više nije prihvaćen. On je, poput Fukoa, bio teoretičar ali u odelu naučnika, zbog oslanjanja na slučajeve svojih pacijenata. Kao i Fuko, uspeo je da dođe do važnih saznanja i smatrao je sebe terapeutom, a njegove teorije pomogle su ljudima u samospoznaji, što je je takođe moglo uticati na izle-

čenje. Bio je izuzetan pripovedač, a njegov značaj u istoriji seksualnosti je u tome što je skinuo tabu sa seksa. Međutim, ne mislim da su njegova objašnjenja seksualnog ponašanja sasvim dobra. Kao i Fuko, bio je megateoretičar, i došao je do nekih izvanrednih saznanja ali se njegova megateorija danas ne prihvata u dovoljnoj meri.

Mislim da je zbog interdisciplinarnе prirode seksologije teško obuhvatiti biološke i sociološke nauke sa humanističkim u jednu veliku teoriju.

U knjizi "Nauka u spavaćoj sobi" bavite se istorijom istraživanja seksa. Da li istraživanja mogu pokazati stvarnu situaciju?

155 Postoje različita istraživanja. Neka su loše osmišljena i ne daju dovoljno informacija, druga su bolje osmišljena i daju više informacija. Problem je u tome što mnogo ljudi laže ili ne govori potpunu istinu u svojim odgovorima. Predostrožnost mora postojati. Najbolji je intervju "u četiri oka", kao što je Kinsi to radio, ali on dugo traje i mnogo košta pa su mnogi pokušali da pronađu prećicu. Nisu se baš pokazali do sada. Dobro seksološko istraživanje zavisi i od veličine uzorka. Čak je i najskorije istraživanje u Sjedinjenim Državama koje je koštalo nekoliko miliona dolara bilo suviše ograničeno u svom uzorku da bi dalo išta više od generalizacije.

Da li te generalizacije mogu biti štetne?

Seksualnost je teško generalizovati. Možemo postaviti norme ali je svako na različitoj tački krive, a ako povučete dve krive koje se odnose na muškarce i žene, značajni elementi se preklapaju. Problem je u tome što ljudi obično daju iz-

jave bez kvalifikacija. Seksologija nas uči tome da postoje velike varijacije u ponašanjima i da još uvek ne razumemo varijable koje vode do toga. Neke od njih su genetske, neke nastaju za vreme trudnoće zahvaljući hormonskim i razvojnim uticajima, a neke su rezultat činilaca koji utiču na razvoj u detinjstvu. Kultura je takođe važna. Bavljenje seksualnošću čini nas svesnim velike raznolikosti ljudskog ponašanja.

Da li je dualizam između zvaničnog seksualnog morala i svakodnevnog seksualnog života postojao kroz istoriju?

Dualizam u seksualnim osećanjima izveden je delimično iz Platonove filozofije, a naglašavali su ga neoplatoničari koji su isticali razliku između duše i tela. Ovaj dualizam je pokupljen iz nekih religija kao što je manihejizam a u hrišćanstvo ih je preneo sveti Avgustin, koji je prvobitno bio manihejac. Time se, takođe, bavim u knjizi *Seksualne varijacije*.

U dualizmu, onakvom kakav se razvijao u zapadnom svetu, postojala je razlika između "nousa", opisanog kao duša a u nekim slučajevima kao um, i materijalnog tela. Ideal je bio pratiti "nous" i ne tražiti materijalna zadovoljstva. Seks je bio jedno od najviše izraženih materijalnih zadovoljstava. Sveti Avgustin bi, da je mogao, zauvek zabranio seks, ali posledica toga bila bi uništenje ljudske vrste. Teološki, on je prepoznao da u Bibliji ima mnogo rađanja i seksa – Avram je rodio Isaka, i tako dalje – i tako je morao da prihvati seks kao deo ljudskog postojanja. Avgustin je zbog toga napravio kompromis govoreći da seks služi reprodukciji i samo tome, da se može dešavati samo između dve osobe suprotnog pola uz pomoć instrumenta, tj. penisa, i otvora, tj. vagine, u propisanoj

pozi – muškarac gore, žena dole. Prsti, jezik i usta nisu se smeli koristiti. Idealan život, tvrdio je, bio je celibat, život uma ili duše. Kao posledicu i dalje imamo nešto od istog dualizma u zapadnoj tradiciji.

Da li postoji tendencija da se seksualnost kontroliše?

Neka vrsta kontrole seksualnosti kroz zabrane je verovatno uvek postojala (prema Bibliji žena ne sme da ima seksualne odnose za vreme menstruacije). Određivano je ko treba da bude partner, a u nekim kulturama čak i gde će se seks odigrati – ali neke kulture su otvorenije od drugih. Islam je, na primer, učio da je seks jedna od radosti u ljudskom životu. Hrišćanstvo je verovatno pokazivalo najviše neprijateljstva prema seksu. Takođe, neki od budističkih pokreta isticali su seks, a neki drugi su pokušavali da ga omalovaže. Mnoge sekte u hinduizmu naglašavale su radosti seksa.

Da li se nešto značajno promenilo u ljudskom seksualnom ponašanju kroz istoriju?

Mislim da se najznačajniji pomak u ljudskoj istoriji kada je u pitanju seks dogodio sa mogućnošću da žene kontrolišu trudnoću i da izvrše abortus.

Žene su, takođe, oduvek bile seksualna bića a nastavak heteroseksualnih odnosa vodio je do trudnoće. Žene su bile mnogo opreznije kada je u pitanju učestvovanje u seksualnoj aktivnosti, a u izvesnom smislu bile su ushićene time što uzbuđuju muškarca. Znale su igru i posledice. Od trenutka kada je žena mogla otvoreno da pokaže svoju seksualnost i da se upusti u seks sa malo straha od trudnoće, čitava priroda muških i ženskih odnosa se promenila.

Mislim da je to bila promena na bolje. To je, takođe, učinilo da žena ima više mogućnosti da učestvuje u društvenom životu, da radi puno radno vreme i gradi karijeru, i to je postalo suštinski deo ženskog oslobođenja. Rezultat je redefinisane ženske uloge u društvu, to redefinisane se i dalje odvija, a žene preuzimaju vođstvo u definisanju. Mislim da će krajnji rezultat biti veća jednakost među polovima.

Šta ako u zemlji u kojoj su se dogodile političke promene postoji pritisak za povratak tradicionalnim vrednostima i ulozi žene kao majke?

Promena u bilo kom društvu je teška. Delom zato što promene stvaraju nestabilnost, izazivaju status quo. U izvesnom smislu, zato izgleda da se promene odvijaju sporo, iako kada se ponekad okrenete unazad, to ne deluje baš tako. U Sjedinjenim Državama, na primer, neke države i dalje homoseksualnost smatraju zločinom, iako je većina država poništila takve zakone, a neke su otišle čak dotle da su sporazumnim zajednicama između ljudi homoseksualne orijentacije dale isti status kao i braku. Nedavno sam radio na knjizi *Before Stonewall* o aktivistima za gej i lezbejska prava, a razlika između onoga što su oni radili 50-ih i 60-ih godina i ovoga sada gotovo je neverovatna. Trend je, čak i među najkonzervativnijim ljudima, da prihvataju neke od ovih promena, dok verovatno gundaju u sebi ali postoje i periodične reakcije. U Sjedinjenim Državama predsednik Buš predstavlja reakciju, ali predviđam da će dugoročni učinak biti prihvatanje promena koje su otpočele. Nove generacije ih prihvataju lakše nego stariji a, kao što znamo, stariji umiru. Nove generacije traže nove vrste reformi. U

Sjedinjenim Državama danas na velike promene u Katoličkoj crkvi utiče pojava sveštenika pedofila. Crkva se još nije sasvim suočila s tim da je najmanje 40 procenata sveštenstva homofilno – kada bi imali seksualne odnose, imali bi ih sa partnerom istog pola, a zapravo mnogi od njih imaju seksualne odnose kao što ih imaju i heterofilni sveštenici. Diskusija o ovome je sputavana. Sada je pedofilija pokazala koliko je važno da se pokrene razgovor i seksualna edukacija za sveštenike.

Problem u Katoličkoj crkvi u mojoj zemlji počiva u tome što se dečaci od 12 ili 13 godina primaju u sveštenike a zatim ih drže izolovane u bogosloviji ostavljajući ih bez ikakvog kontakta sa suprotnim polom i bez stvarnog adolescentskog eksperimentisanja sa seksualnošću. Seks je u bogosloviji zabranjena tema, tako da oni o tome znaju vrlo malo, naročito ako ne dolaze iz velikih porodica. Dečaci koji su bili jedinci ili imali samo jednog brata ili sestru nemaju mnogo iskustva kada je reč o seksualnim razlikama.

*Kakva je situacija u Sjedinjenim Američkim Državama kada je u pitanju mogućnost profesionalnog školovanja seksologa? Ja sam, na primer, samouk stručnjak za seksualnost. Počeo sam kao istoričar medicine i nauke, ali sa jakim interesovanjem za seks i rodna pitanja. (O tome govorim u knjizi koju sam uređivao pod naslovom *How I got into Sex*, koja sadrži lične priče četrdesetak eksperata za seks iz Amerike.) Mnogo sam čitao, išao na mnoge profesionalne skupove, razgovarao sa drugim profesionalcima iz oblasti seksologije i stekao široko znanje. Kada su u pitanju drugi koji bi se mogli zainteresovati za seksualna istraživanja,*

grupa ljudi, među njima i Wardel Pomeroy, organizovala je Institute for the Study of Human Sexuality u San Francisku na kome se stiču diplome (i doktorska diploma) ali tu diplomu ne priznaju akreditovane asocijacije u Sjedinjenim Državama. Nedostatak seksualnih istraživanja visokog ranga doveo je do toga da brojne američke fondacije u kasnim devedesetim počnu da stipendiraju studente koji izučavaju ljudsku seksualnost. Stipendije se obično daju za određene discipline – psihologiju, sociologiju, biologiju, kao što se radi i kod vas, ali sa posebnim proučavanjem seksualnosti. Na univerzitetu u Indijani, u kući Instituta Kinsi, može se steći prvi doktorat iz seksologije; mislim da je tako i na univerzitetu u Minesoti. U San Francisku se može dobiti diploma magistra, kao i na Kalifornijskom državnom univerzitetu u Nortridžu i tako dalje. Mnogi su shvatili, kao i ja, da je seksologija interdisciplinarna nauka, ali pošto je visoko školstvo u Americi postavljeno u okviru pojedinačnih disciplina, najbolje je kvalifikovati se za jednu oblast a zatim se specijalizovati tako što će se pohađati predavanja iz drugih oblasti. Čikaški univerzitet, koji sam ja pohađao, oduvek je imao interdisciplinarne programe za doktorat, a imao je takođe i jak program kada je u pitanju seksualnost u nekoliko oblasti, ali sa naglaskom na sociologiji. Mislim da stipendije za proučavanje seksualnosti daje Social Science Research Council, ali ima još grupa koje to podržavaju.

Šta je potrebno da seksologija počne da se proučava u državnim institucijama?

Teško je proučavati seks na institucionalnom nivou zato što je to toliko interdisciplinarna oblast:

tu su biologija, psihologija, medicina, pravo, istorija, sociologija, književnost itd. Mislim da specijalisti iz svih ovih oblasti treba da pohađaju neke dodatne kurseve o seksu, a ovo se najbolje radi na univerzitetima koji dopuštaju neki vid interdisciplinarnе saradnje. Ponekad to može biti izvedeno u specijalizovanim institutima tako što se ljudi koji već imaju neku specijalnost dodatno obrazuju da bi postali seksolozi.

Žnate li nešto o pravoslavnim narodima i njihovoj seksualnosti?

Neke teškoće sa seksom u pravoslavnim narodima potiču od toga što su veliki deo dvadesetog veka ove zemlje bile pod vladavinom sovjetskih ideja, a njihove ideje o seksu bile su naivne i u osnovi represivne. U ranoj fazi ruske revolucije bilo je pokušaja da se uspostave blagonakloniji zakoni prema seksu, ali kada je Staljin došao na vlast ti pokušaji su se ugasili a Rusi su postali čedniji od puritanaca. Teološki, pravoslavlje je mnogo otvorenije za seksuanost od katolicizma ali je bilo u slabijoj poziciji da primeni svoja učenja jer su mnoge zemlje vodile nepravoslavne vlade. Međutim, ta tema se mnogo manje istraživala nego na Zapadu a jezičke barijere čine da je zapadnjacima poput mene još teže da je istražuju onako kako se to može u drugim područjima.

Kakve su bile komunističke ideje o seksu?

Važno je naglasiti da ne postoji jedinstveno shvatanje kod komunista kada je u pitanju seks. Kada sam držao predavanja u starom Sovjetskom Savezu i u sadašnjoj Rusiji, na mene je snažan utisak ostavilo to što su oni i dalje pod uticajem tradicionalnih hrišćanskih stavova.

Rusi su imali veoma ograničena shvatanja i bili su preterano strogi kada je seks u pitanju. Zapravo, masovno je negirano da postoje prostitucija ili homoseksualnost i posle obznajivanja ovih pojava to je smatrano neuspehom ostvarenja komunističkih ideala. Ruski priručnici o seksu, koji su počeli da se pojavljuju pedesetih godina, puni su pogrešnih informacija ili, tačnije, oslikavaju stanje istraživanja pre Prvog svetskog rata. To je prilično žalosno štivo. Nažalost, oni su prevedeni i na kineski, a iste pogrešne informacije raširile su se i tamo. Prvu kinesku knjigu koja prikazuje neka od tekućih zapadnih istraživanja objavio je Fan Fur Ruan sedamdesetih godina i ona je prodana u milion primeraka za nekoliko meseci. Kao što će vam reći Igor Kon, Rusi kada je seksualnost u pitanju nisu baš sofisticirani. U istočnoj Nemačkoj malo su sofisticiraniji, ali se otvoren i iskren razgovor o seksu ne podstiče. Stavovi se svakako menjaju, pod uticajem filmova i medija, ali stari mitovi i dalje postoje.

158

Koliko je važna seksualna edukacija, i da li je bolja bilo kakva edukacija od nikakve?

Seksualna edukacija je važna ako se sprovodi ispravno zato što se mnoge informacije o seksualnosti baziraju pre na tradiciji nego na znanju. Zbog toga čak i oni koji nisu religiozni imaju poteškoća jer je kulturna tradicija zapadnih društava pod jakim uticajem hrišćanske ideologije. Nedostaje pravo znanje. U prošlosti su istraživači u seksologiji utemeljili neke od najtradicionalnijih ideja a jedini način da se pravo znanje prenese jeste edukacija. Televizija, filmovi i drugi mediji važni su i nagoveštavaju da se događaju promene ali su one lišene osnov-

nog znanja i to ponekad stvara neku vrstu šizofrenog stava i pomaže da se održe mitovi o seksu.

Koliko je važan zakon za promenu stavova o seksu?

Zakon ne određuje normalno ponašanje već pokušava da ga reguliše, a šta bi zakon trebalo da bude zavisi od brojnih činilaca. Evropski građanski zakon je, na primer, od Francuske revolucije u Francuskoj propisivao samo dva uslova za određivanje toga da li je seksualna aktivnost legalna: godine i pristanak. Ako je osoba u određenim godinama i pristala je, onda nema ničeg lošeg u seksualnom aktu. Nisu sve zemlje ovo prihvatile – Nemačka, na primer, nije iako u prvoj polovini devetnaestog veka zapadna Nemačka pod Francuskim uticajem jeste. Carska Nemačka je poštovala tradicionalni građanski zakon koji je homoseksualnost smatrao zločinom. U Engleskom opštem zakonu postoje različite dvoznačnosti (kao i u američkom) ali su u drugoj polovini 19. veka kazne bile surovije. Ni u jednom slučaju homoseksualnost nije bila izostavljena. Zato je i otišla u ilegalu. Zakon je važan u iznošenju na videlo onoga što je prethodno bilo ignorisano, kriminalizovano ili proglašeno bolesnim.

Kako se može promeniti situacija u zemlji u kojoj jake političke i klerikalne struje homoseksualnost još uvek smatraju grehom ili bolešću?

Kada je homoseksualnost u pitanju, mislim da se stavovi svuda menjaju – negde sporije, negde brže. Čak i ujedinjena Evropa prihvata homoseksualnost. Stvar koja je promenila stavove jednim delom počiva u seksološkim otkrićima da homoseksualci imaju ista osećanja kao

i heteroseksualci. U Sjedinjenim Državama ovo je počelo da se demonstrira 1940. i iako je bilo promena kada su i psiholozi i psihijatri priznali da ne mogu pronaći osnovnu razliku između homoseksualnosti i heteroseksualnosti, i da istopolne veze nisu neminovno znak bolesti, promena je i dalje spora, a u Sjedinjenim Državama varira od države do države. Mnogi religiozni ljudi, naročito fundamentalni protestanti i katolici, ove promene i dalje smatraju lošim. Katolička crkva, međutim, menja stav pošto od 40 do 60 procenata sveštenstva u mojoj zemlji čine homofili – da nisu u celibatu bili bi homoseksualci, a zapravo mnogi od njih, uprkos svojim zavetima na celibat, imaju istopolne seksualne odnose.

Ne mislim da je homoseksualnost bolest, inverzija ili perverzija. To je deo ljudskog stanja. Oduvek smo imali ljude koji su bili zainteresovani za istopolne veze, ali je često u prošlosti to interesovanje moralo da bude poricano, prikriveno, suzbijano, često neuspešno, što je rezultiralo u velikom broju loše prilagođenih ljudi u društvu. Ima i onih koji su spolja dobro prilagođeni, mnogi su ožeenjeni, imaju decu ali se bore protiv svojih želja. Mislim da su faktori koji učestvuju u formiranju homoseksualne orijentacije brojni, a mnogi, možda i većina, biološkog su porekla, ako računamo i neke nasledne faktore. Ono što je uglavnom dokazano jeste uticaj koji se odvija u materici i za vreme trudnoće. Očigledno je da postoji i uticaj razvojnih faktora u detinjstvu i adolescenciji koji su takođe važni ali ako je šablon ustanovljen na izvestan način u materici, onda postoji veća mogućnost da takva osoba bude seksualno formirana na drugačiji način od nekog ko nije tako "programiran".

Čime vam je bilo najteže da se bavite u seksologiji?

Mislim da mi je bilo najteže da proučavam pedofiliju, zato što su u istraživanje uključena deca a ljudi ne žele o tome da slušaju, ne mogu to da razumeju i neprijateljski se ponašaju prema svima koji pokušavaju da razgovaraju o tome. Kada sam počeo da se bavim homoseksualnošću, doživljavao sam neprijatnosti ali ipak je bilo mnogo prikrivenih lezbejki i gej muškaraca koji su podržavali ono što sam govorio. Pedofiliju je, međutim, skoro nemoguće proučavati jer je u Sjedinjenim Državama jedino moguće intervjuisati “žrtve” za koje se zna i ne može se utvrditi koliko su one reprezentativne, a ako neka osoba prizna svom terapeutu da ima pedofilne sklonosti, on mora da je prijavi nadležnim organima. U prošlosti su sveštenici bili oslobođeni takve obaveze, ali danas bi se to verovatno dogodilo. To znači da se istraživanja mogu raditi samo sa pedofilima koji su osuđeni kao kriminalci. Ukratko, to je najteže. Prostituciju je verovatno najlakše istraživati pošto ljudi žele da saznaju što više o toj temi.

Moj prvi rad u seksologiji bila je studija o prostituciji koju sam uradio ranih šezdesetih. Posle mog prikaza Britanske parlamentarne studije o prostituciji i homoseksualnosti, izdavač me je pozvao da napišem knjigu. Odlučio sam da tema bude prostitucija zato što sam se plašio da me ne etiketiraju kao homoseksualaca, a onda smo se postepeno ja i moja pokojna supruga Boni bavili i drugim temama vezanim za seksualnost. Suštinski sam, međutim, pratio ono što je Džordž Korner, jedan od prvih doktora u seksualnim istraživanjima, rekao svom studentu Vilijamu Mastersu, koji ga je pitao za savet povodom svoje karijere seksualnog istraživača. Korner mu je rekao da mora da bude oženjen, da ima decu, da u svojim tridesetim etablira sebe uz pomoć prikladnih publikacija, i tada – samo tada – sme da izjavi da je njegov pravi interes seksualnost. Danas je lakše napraviti karijeru seksologa u Sjedinjenim Državama, ali čovek mora da se suoči s mnogo šala, s neprijateljstvom i razumljivom sumnjičavošću. Zašto ovo radim? Bio sam etiketiran kao homoseksualac, kao pedofil, kao sadomazohista, pornofil, i još mnogo toga, a jedan veb sajt i dalje nastavlja da me naziva pedofilom pošto sam pisao o toj temi. Takav je život. Morate imati volju da se izborite za svoja uverenja i, konačno, većina vaših kolega i ljudi prihvaćice to što vi jeste – seksolog.

160